

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 4Cpr/2/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1613202712
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Malinowska
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2015:1613202712.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, v konaní pred sudkyňou JUDr. Vierou Malinowskou, v právnej veci navrhovateľa RF, spol. s r.o., Továrenská 15, 901 01 Malacky, IČO: 35 820 349, zastúpený Jurek, advokátska kancelária s.r.o., Páričkova 15, 821 08 Bratislava, IČO : 47 253 983, proti odporcovi R., nar. XX.XX.XXXX, D. XX/XX, XXXX O., L., zastúpený BARRISTER LEGAL s.r.o., so sídlom Zámocké schody 2/A, 811 01 Bratislava, IČO: 46 225 234, o určenie neplatnosti právneho úkonu, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť odporcovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 580,22 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť náhradu trov štátu v sume 47,23 € na účet Okresného súdu Malacky, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným súdu dňa 12.03.2013 sa navrhovateľ domáhal, aby súd určil, že Dohoda o skončení pracovného pomeru uzatvorená medzi navrhovateľom ako zamestnávateľom a odporcom ako zamestnancom v časti článku 2, ktorý znie: Zamestnanec týmto vyhlasuje a súhlasí, že ku dňu podpisu tejto Dohody nemá voči zamestnávateľovi iné nároky ako: c) nárok na odstupné vo výške 4 násobku priemernej mesačnej mzdy zamestnanca, a to v štandardnom výplatnom období zamestnávateľa spolu s poslednou výplatom, t.j. za mesiac január 2013, je neplatná, eventuálne sa domáhal určenia, že odporca, v súvislosti so skončením pracovného pomeru v zmysle Dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 30.10.2012 uzatvorenej v zmysle § 60 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce, medzi navrhovateľom ako zamestnávateľom a odporcom ako zamestnancom zo dňa 30.10.2012, nemá nárok na zaplatenie odstupného vo výške 4 násobku priemernej mesačnej mzdy zamestnanca a to v štandardnom výplatnom období zamestnávateľa spolu s poslednou výplatom, t.j. za mesiac január 2013. Zároveň sa domáhal náhrady trov konania.

Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že s odporcom uzavreli dňa 21.10.2010 pracovnú zmluvu, odporca zastával počas trvania pracovného pomeru viacero pozícií, naposledy pozíciu Technický riaditeľ. Popri pracovnej zmluve odporca s navrhovateľom uzavreli dňa 20.06.2011 aj Manažérsku zmluvu. Dňa 30.10.2012 bola s odporcom podpísaná Dohoda o skončení pracovného pomeru, v mene navrhovateľa dohodu podpísali prokurista spoločnosti X. a vedúca personálneho oddelenia X.. Dohodou sa skončil pracovný pomer založený pracovnou zmluvou, ako aj práva a povinnosti zmluvných strán v súvislosti s výkonom práce podľa Manažérskej zmluvy, ktorou bol zamestnanec menovaný do funkcie Technický riaditeľ ku dňu 31.12.2012. Predmetná dohoda obsahuje článok 2 písm. c), podľa ktorého má odporca nárok na odstupné vo výške 4 násobku priemernej mesačnej

mzdy zamestnanca, a to v štandardnom výplatnom období zamestnávateľa spolu s poslednou výplatou, t.j. za mesiac január 2013. Navrhovateľovi bola doručená predžalobná výzva, v ktorej ho odporca vyzýva na úhradu odstupného do 15.03.2013. Navrhovateľ sa touto žalobou domáha, aby príslušný súd určil, že dojednanie článku 2 písm. c) Dohody je neplatné, nakoľko nie je riadne dojednané, dohoda obsahuje len jednostranné vyhlásenie zamestnanca, odporuje zákonu, a to predovšetkým predpisom upravujúcim nároky zamestnanca pri skončení pracovného pomeru. Nárok na odstupné (§ 76 ZP), je v rozpore s dobrými mravmi, jeho výška je neprimeraná vzhľadom na osobu zamestnanca, jeho pracovné zaradenie, vzťah k plneniu pracovných úloh, dĺžku trvania pracovného pomeru v spoločnosti, výšku mzdy, ako aj prax zamestnanca. Pri skončení pracovného pomeru má zamestnanec nárok na odstupné ako jednorazové plnenie vtedy, ak dochádza k skončeniu pracovného pomeru z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) alebo b) Zákonníka práce alebo z dôvodu, že zamestnanec stratil vzhľadom na svoj zdravotný stav podľa lekárskeho posudku dlhodobu spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu. Zamestnanec nemá nárok na odstupné, ak sa pracovný pomer skončí dohodou bez uvedenia dôvodu v zmysle § 60 Zákonníka práce. Ak by sa aj pracovný pomer skončil spôsobom, pri ktorom zákon priznáva nárok na odstupné, jeho výška pri dĺžke trvania pracovného pomeru odporcu predstavovala dvojnásobok priemerného mesačného zárobku odporcu, odstupné vo výške 4 násobku priemerného zárobku zamestnanca je značne neprimerané, odporuje dobrým mravom a právny úkon odporujúci dobrým mravom nepožíva právnu ochranu. Pracovnoprávne predpisy majú predovšetkým kogentnú povahu, účastníci pracovnoprávneho vzťahu si môžu dojednať len také dvojstranné právne úkony (dohody, zmluvy a pod.), ktoré zákon výslovne pripúšťa. V tomto smere sa ich zmluvná voľnosť môže uplatniť iba tam, kde to zákon výslovne dovoľuje. V zmysle § 60 ods. 2 Zákonníka práce v dohode musia byť uvedené dôvody skončenia pracovného pomeru, ak to zamestnanec požaduje alebo ak sa pracovný pomer skončil dohodou z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) až c). Odporcovi nič nebránilo, aby požiadal svojho zamestnávateľa o uvedenie dôvodu skončenia pracovného pomeru.

Naliehavý právny záujem navrhovateľ odôvodňoval tým, že v predmetnej veci je právne postavenie navrhovateľa neisté tým, že vyriešenie otázky, ktorá je predmetom konania, odstráni spornosť navrhovateľovej neistoty v jeho právnom vzťahu, čím dôjde k úplnému vyriešeniu k obsahu spornosti dohody o skončení pracovného pomeru z daného právneho vzťahu. V prípade nevyplatenia odstupného odporca môže podať trestné oznámenie na navrhovateľa, následkom ktorého môže byť trestné stíhanie štatutárnych zástupcov navrhovateľa. Navrhovateľ nemá žiadny iný procesný nástroj, ktorým by sa mohol brániť voči neprimeranému postupu odporcu, ktorý od navrhovateľa požaduje nedôvodné odstupné v neprimeranej výške. V čase podania tejto podania žaloby nároky odporcu splatne nie sú, nakoľko ich splatnosť nevyplýva ani zo zákona ani zo zmluvy. Vo výzve právneho zástupcu doručenej navrhovateľovi, odporca poskytuje lehotu na plnenie do 15.03.2013, teda predmetnú žalobu podáva navrhovateľ ešte pred tým, ako by teoreticky mohlo dôjsť k porušeniu práva zo strany navrhovateľa. V takomto prípade naliehavý právny záujem vyplýva z preventívnej povahy určovacej žaloby.

K podanému návrhu sa odporca vyjadril podaním zo dňa 26.09.2013, v ktorom uviedol, že podľa názoru odporcu nie je naplnená základná podmienka pre určovaciu žalobu, nakoľko neexistuje navrhovateľom tvrdený naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Navrhovateľ totiž žiada odstrániť neistotu v právnom vzťahu, ktorý sám vytvoril, nakoľko to bol práve navrhovateľ, kto pripravoval znenie Dohody a takéto znenie predložil odporcovi. Odporca návrh dohody akceptoval, a preto v právnom vzťahu medzi stranami nie je žiadna neistota. „Naliehavý právny záujem“ vznikol až keď bol nárok odporcu na dohodnuté odstupné splatný. Odhliadnuc od neexistencie naliehavého právneho záujmu navrhovateľ vychádza tiež z omylu pri právnom posúdení vzťahu, nakoľko § 76 ods. 8 Zákonníka práce v znení účinnom do 31.12.2012 uvádza, že zamestnávateľ môže poskytnúť zamestnancovi odstupné aj v iných prípadoch, ako podľa odsekov 1 a 4. Znenie Dohody obsahuje nárok odporcu na vyplatenie odstupného v dohodnutej výške a vypracoval ho sám navrhovateľ resp. jeho právny zástupca. Návrh navrhovateľa preto žiada zamietnuť.

Súd sa oboznámil s obsahom procesných podaní účastníkov, nariadil vo veci pojednávanie, kde vypočul účastníkov, vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, oboznámil sa s obsahom spisu v sporovej veci č.k. 6C/379/2013 vedenej tunajším súdom medzi účastníkmi a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

Z Pracovnej zmluvy uzatvorenej medzi navrhovateľom ako zamestnávateľom a odporcom ako zamestnancom zo dňa 21.10.2010 súd zistil, že pracovný pomer odporcu u navrhovateľa s dojednaným druhom práce vedúci oddelenia kvality vznikol dňom nástupu do práce dňa 15.11.2010, bol dojednaný

na dobu určitú do 14.05.2011, následne sa predĺžil na dobu neurčitú s miestom výkonu práce sídlo spoločnosti RF, spol. s r.o., Továrenská 15, Malacky. Zamestnanec sa v rámci organizačnej štruktúry zamestnávateľa považuje za vedúceho zamestnanca v zmysle ustanovenia § 9 ods. 3 Zákonníka práce. (č.l. 12-16 spisu) K zmluve boli uzatvorené dodatok č. 1 zo dňa 20.12.2010 (č.l. 17-19 spisu), Dodatok č. 2 zo dňa 15.05.2011, ktorým sa pracovný pomer odporcu zmenil na pracovný pomer na dobu neurčitú (č.l. 20 spisu), Dodatok č. 3 zo dňa 24.06.2011, ktorým sa účastníci dohodli na zmenne dojednaného druhu práce tak, že zamestnanec pôsobí v pozícii Technický riaditeľ, zmene dohodnutej základnej mzdy vo výške 6.600 €. Okrem základnej mesačnej mzdy zamestnávateľ poskytne zamestnancovi ročnú cieľovú prémie podľa platného prémieového poriadku, maximálne do výšky 5 násobku jeho aktuálneho priemerného mesačného zárobku ku dňu výplaty, ďalej sa dohodli na dĺžke výpovednej doby v trvaní 12 mesiacov.(č.l. 21-22 spisu) Dodatok č. 4 zo dňa 27.06.2011 sa navrhovateľ zaviazal poskytnúť odporcovi na svoje náklady na dobu trvania pracovného pomeru primerane zariadený byt, pričom v roku 2012 nepríde k zvýšeniu mzdy zamestnanca. (č.l. 23 spisu)

Z predloženej Dohody o skončení pracovného pomeru súd zistil, že účastníci sa dňa 31.10.2012 v čl. 1 dohodli na skončení pracovného pomeru dohodou ku dňu 31.12.2012. Podľa čl. 2 zamestnanec týmto vyhlasuje a súhlasí, že ku dňu podpisu dohody nemá voči zamestnávateľovi iné nároky ako o.i. podľa písm. c) nárok na odstupné vo výške 4 násobku priemernej mesačnej mzdy zamestnanca, a to v štandardnom výplatnom období zamestnávateľa spolu s poslednou výplatou, t.j. za mesiac január 2013 (č.l. 24-25 spisu)

Z Manažérskej zmluvy zo dňa 20.06.2011 súd zistil, že sa navrhovateľ ako zamestnávateľ a odporcom ako zamestnancom dohodli okrem obvyklých povinností vyplývajúcich z Pracovnej zmluvy (čl. I. bod 1 zmluvy) na tom, že zamestnávateľ vymenoval zamestnanca do funkcie Technický riaditeľ s účinnosťou od 01.07.2011. (preambula zmluvy) Podľa čl. IV. bod 2. Manažérskej zmluvy sa zmluvné strany dohodli, že táto zmluva počas svojho trvania nahrádza tie ustanovenia pracovnej zmluvy, ktoré upravujú práva a povinnosti zmluvných strán upravené v tejto zmluve. Podľa čl. III. bod 1. zmluva je platná a účinná dňom podpisu oboma zmluvnými stranami a trvá po dobu výkonu funkcie. (č.l. 26-28 spisu)

Zo žiadosti o platbu na základe dohody § 60 zo dňa 26.02.2013 súd zistil, že odporca vyzval navrhovateľa na zaplatenie dohodnutého odstupného vo výške 4 násobku priemernej mesačnej mzdy v lehote do 15.03.2013.(č.l. 29 spisu)

Z výpovede pracovnej zmluvy zo dňa 17.10.2012 súd zistil, že odporca vypovedal pracovnú zmluvu uzatvorenú s navrhovateľom, zároveň požiadal o uzatvorenie dohody podľa § 60 Zákonníka práce, ktorá v prípade uzatvorenia nahradí výpoveď. Navrhovateľ prevzal výpoveď 17.10.2012. (č.l. 63 spisu)

Z potvrdenia o dĺžke zamestnania a o zápočte dôb zamestnania zo dňa 31.01.2013 súd zistil, že pracovný pomer odporcu u navrhovateľa trval nepretržite od 15.11.2010 do 31.01.2013 a skončil z dôvodu podľa § 60 Zákonníka práce.(č.l. 65 spisu)

Z čl. 2 bod 2.2 organizačnej smernice s názvom : Smernica kompetencií skupiny R.Fritz účinnej od 15.11.2010 vyplýva, že pre „nástupy/výpovede“ zamestnancov na stupni riadenia manažér rezortu odstupné vo výške viac ako 30.000 € musí byť odsúhlasené predsedom vedenia podniku. (č.l. 70-87 spisu)

Právny zástupca navrhovateľa na pojednávaní dňa 20.04.2015 okrem iného nad rámec obsahu písomných podaní uviedol, že odporca mal nadštandardne dlhú výpovednú dobu 12 mesiacov, sám podal pred uzatvorením dohody výpoveď z pracovného pomeru. V prípade, že by tak neučinil, bol by k dispozícii navrhovateľovi v náročnom období prebiehajúceho predaja podniku. Dohodu o skončení pracovného pomeru uzatvorili ešte štyria ďalší vrcholoví manažéri a vzájomne si tieto dohody podpísali, pričom v príde išlo o osoby, ktoré odchádzali z pracovného pomeru u navrhovateľa. V prípade odporcu jeho dohodu podpísaval prokurista II. a vedúca personálneho oddelenia X.. Uvedení zamestnanci rovnako opustili spoločnosť navrhovateľa s neprimerane vysokým odstupným a vedú sa konania a zaplatenie a určenie neplatnosti právneho úkonu. Výška odstupného, ktorú požaduje odporca predstavuje sumu cca. 37.000 €, podľa interných smerníc prokurista bol oprávnený podpisovať dohody s proti plnením do výšky 30.000 €, teda prekročil svoju právomoc.

Právny zástupca odporcu na pojednávaní dňa 20.04.2015 okrem iného nad rámec obsahu písomných podaní k navrhovateľom uvádzaným dôvodom neplatnosti článku 2 uviedol, že nejde o jednostranné vyhlásené odporcu, dohodu treba vnímať ako celok, textácia dohody je ohraničená podpismi zmluvných strán a ide o dvojstranný právny úkon. V bode 7 dohody zmluvné strany uviedli, že ich vôľa je v tejto dohode určitá a vážna a súhlasia s obsahom dohody čo potvrdzujú podpismi. Návrh dohody bol predložený navrhovateľom. Poukázal na § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 17 ods. 3 Zákonníka práce, podľa ktorého neplatnosť právneho úkonu nemôže byť zamestnancovi na ujmu, ak ju sám nespôsobil. Z tohto dôvodu sa navrhovateľ nemôže domáhať neplatnosti právneho úkonu. Zákonník práce umožňuje dohodnúť zaplatenie odstupného aj v iných prípadoch, ako je výslovne upravené a zamestnávateľ môže upraviť pracovné podmienky zamestnanca aj širšie ako ich upravuje zákon. Výška odstupného 4 násobok priemerného zárobku sa neprieči dobrým mravom. Ďalej uviedol, že v skutočnosti sa skončil pracovný pomer odporcu ku koncu 31.01.2013, čo bolo rovnako ako štvornásobné odstupné výsledkom kompromisu. Čo sa týka výšky odstupného v čase uzatvorenia dohody nebola známa jeho konkrétna výška, nakoľko nebola známa skutočnosť, že odporcovi bude vyplatená odmena, o ktorej rozhodol zahraničný manažment spoločnosti.

Odporca ako účastník konania na pojednávaní vo veci dňa 20.04.2015 uviedol, že v rozhodnom období bol plánovaný predaj spoločnosti navrhovateľa, predaj sa odkladal, jeho postavenie v spoločnosti bolo neisté. V marci 2012 prišiel nový vedúci závodu p. Z. a odporca dospel k rozhodnutiu skončiť pracovný pomer u navrhovateľa, preto dal výpoveď z pracovného pomeru. Následne bolo prijaté rozhodnutie o predaji podniku, preto sa s navrhovateľom dohodli na skončení pracovného pomeru v januári 2013, aby navrhovateľovi nevznikla škoda v procese predaja odchodom vrcholových manažérov. Nárokoval si odstupné vo výške 12 násobku priemerného mesačného zárobku, p. Z. mu nechcel vyplatiť žiadne odstupné, nakoniec sa strany dohodli na skončení pracovného pomeru ku koncu januára a vyplatení 4 násobku odstupného. Dohodu vypracoval V..

So súdneho spisu Okresného súdu Malacky sp. zn. 6C/379/2013 súd zistil, že návrhom zo dňa 24.04.2013 doručeným súdu dňa 30.04.2013 sa odporca v postavení navrhovateľa domáha zaplatenia odstupného vo výške 37.012,93 € z čl. 2 písm. c) Dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 30.10.2012, na základe identických skutkových a právnych dôvodov, ako je podaná žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu v prejednávanej veci. (kópia návrhu na začatie konania na č.l. 105-108 spisu)

Konanie vedené Okresným súdom Malacky pod č.k. 6C/379/2013, súd uznesením č.k. 6C/379/2013-56 zo dňa 31.12.2013 konanie prerušil do právoplatného skončenia konania vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 4Cpr/2/2013. Na odvolanie navrhovateľa (odporcu v tomto konaní) Krajský súd v Bratislave rozhodnutie súdu prvého stupňa Uznesením č.k. 8Co/97/2014-66 zo dňa 27.02.2015 zmenil tak, že návrh odporcu (navrhovateľa v konaní 4Cpr/2/2013) na prerušenie konania zamietol. V odôvodnení uznesenia uviedol, že v priebehu súdneho konania môžu nastať okolnosti, ktoré trvalo, prípadne dočasne znemožňujú súdu vec meritorne rozhodnúť. Tieto okolnosti tvoria prekážky postupu konania a sú upravené § 107-111 O.s.p. Podľa § 109 ods. 2 písm. d) O.s.p. pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet. Ide o riešenie predbežnej otázky, a to takej, ktorú si súd pre svoje rozhodnutie môže posúdiť sám (§ 135 ods. 2 O.s.p.). Súd je teda v prípade existencie takejto okolnosti oprávnený takúto otázku si pre účely pred ním vedeného sporu vyriešiť, môže však rovnako konanie pred ním vedené prerušiť. Nevyhnutným predpokladom pre postup v zmysle § 109 ods. 2 písm. c) O.s.p., a teda preto, aby súd bez toho, aby urobil iné vhodné opatrenia, prerušil konanie je, že v inom prebiehajúcom konaní sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre jeho rozhodnutie, keď dôvod prerušenia konania tu spočíva najmä v zachovaní zásady hospodárnosti konania. V prejednávanej veci sa navrhovateľ návrhom na začatie konania domáha proti odporcovi zaplatenia uplatňovanej istiny titulom nevyplateného odstupného na základe Dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 30.10.2012, pričom odporca sa, ako navrhovateľ v konaní vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp.zn. 4Cpr/2/2013 domáha určenia neplatnosti predmetnej Dohody o skončení pracovného pomeru v časti článku 2, týkajúceho sa o.i. nároku na odstupné; eventuálne sa domáha určenia, že R. v súvislosti so skončením pracovného pomeru v zmysle tejto dohody nemá nárok na zaplatenie odstupného. Vzhľadom na to odporca žiadal prerušiť konanie do skončenia konania vo veci vedenej na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 4Cpr/2/2013 z dôvodu, že rozhodnutie súdu v konaní o určovanom návrhu môže mať význam pre rozhodnutie v tomto konaní.

Posúdenie platnosti Dohody o skončení pracovného pomeru v časti týkajúcej sa nároku navrhovateľa na odstupné, je otázkou rozhodujúcou pre posúdenie dôvodnosti návrhu navrhovateľa na plnenie, ktorým sa domáha proti odporcovi zaplata odstupného na základe tejto dohody. Ide však o otázku, ktorou by sa súd musel zaoberať ako predbežnou v konaní o návrhu na plnenie aj v prípade, ak by nebolo vedené samostatné konanie o určovacom návrhu. Navrhovateľ vo svojom odvolaní preto dôvodne namietal, že návrh na plnenie konzumuje aj určovací návrh, a preto začatie konania o určovací návrh nie je ani prekážkou konania o návrhu na plnenie. Návrh na plnenie má teda prednosť pred určovacím návrhom, a z toho dôvodu vedenie konania o určovacom návrhu neodôvodňuje prerušenie konania o návrhu na plnenie. (Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. č.k. 8Co/97/2014-66 na č.l. 93-96 spisu)

Podľa § 80 O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä a) o osobnom stave (o rozvode, o neplatnosti manželstva, o určení, či tu manželstvo je alebo nie je, o určení rodičovstva, o osvojení, o spôsobilosti na právne úkony, o vyhlásení za mŕtveho); b) o splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva; c) o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 154 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa § 76 ods. 1 zák. č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce účinného ku dňu uzatvorenia dohody o skončení pracovného pomeru 30.10.2012 zamestnávateľ poskytne zamestnancovi odstupné, ak sa pracovný pomer skončí dohodou z dôvodov uvedených v § 63 ods. 1 písm. a) alebo písmene b) alebo z dôvodu, že zamestnanec stratil vzhľadom na svoj zdravotný stav podľa lekárskeho posudku dlhodobo spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu. Zamestnancovi podľa prvej vety patrí odstupné najmenej v sume, ktorá je násobkom jeho priemerného mesačného zárobku a počtu mesiacov, počas ktorých by trvala výpovedná doba podľa § 62.

Podľa § 76 ods. 4 zák. č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce zamestnancovi, s ktorým zamestnávateľ skončí pracovný pomer výpoveďou alebo dohodou z dôvodov, že zamestnanec nesmie vykonávať prácu pre pracovný úraz, chorobu z povolania alebo pre ohrozenie touto chorobou, alebo ak na pracovisku dosiahol najvyššiu prípustnú expozíciu určenú rozhodnutím príslušného orgánu verejného zdravotníctva, patrí pri skončení pracovného pomeru odstupné v sume najmenej desaťnásobku jeho priemerného mesačného zárobku; to neplatí, ak bol pracovný úraz spôsobený tým, že zamestnanec svojím zavinením porušil právne predpisy alebo ostatné predpisy na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hoci s nimi bol riadne a preukázateľne oboznámený a ich znalosť a dodržiavanie sa sústavne vyžadovali a kontrolovali, alebo pracovný úraz si spôsobil zamestnanec pod vplyvom alkoholu, omamných látok alebo psychotropných látok a zamestnávateľ nemohol pracovnému úrazu zabrániť.

Podľa § 76 ods. 8 zák. č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce zamestnávateľ môže poskytnúť zamestnancovi odstupné aj v iných prípadoch ako podľa odsekov 1 a 4.

Súd vykonal dokazovanie ohľadom zistenia skutkových okolností rozhodujúcich pre posúdenie nároku a po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že návrhu navrhovateľa nie je možné vyhovieť.

Súd sa primárne zaoberal a vyhodnotil existenciu dvoch zmlúv upravujúcich pracovný pomer odporcu u navrhovateľa, a to Pracovnej zmluvy a Manažérskej zmluvy. Manažérska zmluva predstavuje atypický zmluvný vzťah, v oblasti súkromného práva môže predstavovať inominátnu, nepomenovanú zmluvu, v oblasti pracovného práva je však z dôvodu princípu uzavretého počtu zmluvných typov neprípustná, a to s poukazom na § 18 Zákonníka práce, ktorý predpokladá uzatvorenie zmluvy len podľa tohto zákona (teda Zákonníka práce) alebo iných pracovnoprávných predpisov. V prejednávanej veci však súd vyhodnotil uzatvorenú manažérsku zmluvu podľa obsahu ako dodatok k pracovnej zmluve, a to s

poukazom na zmluvné dojednanie čl. IV. bod 2. manažérskej zmluvy, podľa ktorého manažérska zmluva počas svojho trvania nahrádza tie ustanovenia pracovnej zmluvy, ktoré upravujú práva a povinnosti zmluvných strán upravené v tejto zmluve. Manažérska zmluva v prejednávanej veci len upresňuje povinnosti a benefity, resp. voliteľné náležitosti pracovnej zmluvy, ktoré odporca pri výkone funkcie požíva, prípadne ktoré mu z výkonu funkcie vyplývajú.

Návrhom na začatie konania možno uplatniť (okrem ďalších prípadov), aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem (§ 80 písm. c/ O.s.p.). V merite veci potom súd s poukazom na citované ustanovenie skúmal naliehavý právny záujem navrhovateľa na požadovanom určení v čase rozhodovania súdu. Preukázanie, že navrhovateľ má naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, je jedným z predpokladov úspešnosti návrhu. Podľa ustálenej judikatúry súdov naliehavý právny záujem na určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, je daný najmä vtedy, ak by bez určenia bolo právo navrhovateľa ohrozené, alebo jeho postavenie by sa stalo neistým. Takáto neistota musí existovať v čase rozhodovania súdu v merite.

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáha, aby súd určovacím výrokom rozhodol o čiastočnej neplatnosti Dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 30.10.2012, a to v časti článku 2 písmeno c); eventuálne určenia, že odporca, v súvislosti so skončením pracovného pomeru v zmysle Dohody o skončení pracovného pomeru zo dňa 30.10.2012 nemá nárok na zaplatenie odstupného vo výške 4 násobku priemernej mesačnej mzdy zamestnanca. Naliehavý právny záujem odôvodňoval preventívnou povahou určovacej žaloby, keď splatnosť odstupného je 15.03.2012 podľa výzvy odporcu, v predmetnej veci je právne postavenie navrhovateľa neisté a vyriešenie otázky, ktorá je predmetom konania podľa navrhovateľa odstráni spornosť navrhovateľovej neistoty v jeho právnom vzťahu a dôjde k úplnému vyriešeniu obsahu spornosti z daného právneho vzťahu. Navrhovateľ tiež argumentuje tým, že v prípade nevyplatenia odstupného odporca môže podať trestné oznámenie na navrhovateľa, následkom ktorého môže byť trestné stíhanie štatutárnych zástupcov navrhovateľa.

Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972). Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) i iná žaloba (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996). Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie). (Rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 6. decembra 2012, sp. zn. 5 Cdo 31/2011)

Navrhovateľ v konaní neodôvodnil a nepreukázal, akým spôsobom by požadovaným výrokom súdu bola odstránená v čase rozhodovania súdu o žalobe na určenie práva neistota v právnom vzťahu účastníkov, keď súčasne prebieha konanie o žalobe na plnenie medzi tými istými účastníkmi, kde sa odporca domáha zaplatenia odstupného na rovnakom skutkovom a právnom základe, ako je podaný návrh v tomto konaní. (č.k. 6C/73/2013 pred Okresným súdom Malacky), a ktorý konzumuje aj ním požadované určenie. V čase rozhodovania súdu je právne bezvýznamné, že žaloba na plnenie nepredchádza žalobe na určenie (bola podaná v krátkom časovom úseku po podaní žaloby na určenie navrhovateľom dňa 30.04.2013), keď pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci skutkový a právny stav v čase rozhodovania.

Rešpektujúc zásadu hospodárnosti konania sa súd musí zaoberať otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe už po začatí konania, pričom naliehavý právny záujem na požadovanom určení musí byť daný aj v čase rozhodovania. Určovacia žaloba predpokladaná uvedeným ustanovením je preventívneho charakteru a má miesto jednak tam, kde možno pomocou nej eliminovať

stav ohrozenia práva alebo neistoty v právnom vzťahu a k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť inak, jednak v prípadoch, v ktorých určovacia žaloba účinnejšie než iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu a jej prostredníctvom možno dosiahnuť úpravu, tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov účastníkov. (z Uznesenia NS SR sp. zn. 4Cdo/111/2008).

Zároveň pri skúmaní naliehavého právneho záujmu navrhovateľa na požadovanom určení súd dospel k záveru, že pokiaľ aj existoval stav právnej neistoty v čase podania návrhu, tento stav nesvedčil v prospech navrhovateľa ako zamestnávateľa, ale mohol existovať výlučne na strane odporcu, a to jednak z dôvodu, že práve navrhovateľ ponúkol odporcovi vyplatenie odstupného, ako je upravené v čl. 2 písm. c) Dohody o skončení pracovného pomeru, vypracoval návrh dohody a následne uplatnil neplatnosť ním vypracovanej a predloženej dohody. Súd má za to, že v prejednávanej veci zásada prípustnosti žaloby na určenie, pokiaľ sa ňou dá predísť žalobe na plnenie, svedčí v prospech účastníka, ktorý by bol nútený sa svojho práva domáhať, a nie účastníka, ktorý ním samotným priznané právo druhého účastníka zmluvného vzťahu neguje, resp. popiera. Práve takýto postoj navrhovateľa vedie k rozmnožovaniu súdnych sporov.

Keďže pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia a ani prípadné navrhovateľom požadované určenie nijako neodstráni tvrdený stav ohrozenia práva navrhovateľa a neistotu v jeho právnom postavení, keď už v čase rozhodovania súdu prebieha medzi účastníkmi konanie o žalobe na plnenie, môže sa navrhovateľ domáhať svojho práva inými právnymi prostriedkami procesnej obrany v konaní o plnenie, a to bez ohľadu na to, že v uvedenom konaní vystupuje na strane odporcu.

S ohľadom na vyššie súd dospel k záveru, že navrhovateľ neosvedčil svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, potom súd zamietol návrh bez toho, že by sa zaoberal meritom veci, pričom v odôvodnení rozhodnutia sa zaoberal len otázkami, ktoré majú pre vec podstatný význam a dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p. ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p., v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p., v prejednávanej veci bol plne úspešný odporca a vzniklo mu právo na náhradu trov konania voči vo veci plne neúspešnému navrhovateľovi. Citované zákonné ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p. je vyjadrením zásady zodpovednosti za výsledok sporového konania. To znamená, že ak mal účastník konania v sporovom konaní plný úspech, má právo na náhradu všetkých trov vynaložených na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Navrhovateľ si uplatnil titulom náhrady trov právneho zastúpenia sumu vo výške 3839,26 €, pričom vychádzal pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny z hodnoty veci 37.012,93 €.

Okresný súd Malacky základ pre výpočet trov právneho zastúpenia určil v zmysle ustálenej súdnej praxe, ako aj rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky, kde sa základ pre výpočet trov právneho zastúpenia určuje na základe rovnakých kritérií, ako základ pre výpočet súdneho poplatku vyrubovaného vo veci. (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 M Cdo 18/2008). Pre určenie výšky náhrady trov prináležiacich odporcom, spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia - odmena advokáta, súd aplikoval § 9 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, kde základná sadzba tarifnej odmeny sa stanoví podľa tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci, alebo práva a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal, ak táto vyhláška neustanovuje inak.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu, ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami.

Súd priznal odporcovi trovy právneho zastúpenia v zmysle vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za 6 úkonov právnej pomoci podľa ust. § 11 ods. 1 vyhlášky 655/2004 Z.z., a to :

- prevzatie a príprava zastúpenia zo dňa 30.06.2013 vo výške 60,07 €
- písomné podanie - vyjadrenie zo dňa 26.09.2013 vo výške 60,07 €
- účasť na pojednávaní dňa 20.04.2015 vo výške 64,53 €
- písomné podanie - vyjadrenie zo dňa 12.05.2015 vo výške 64,53 €
- účasť na pojednávaní dňa 03.06.2015 vo výške 64,53 €
- účasť na pojednávaní dňa 17.06.2015 vo výške 64,53 €

spolu trovy právneho zastúpenia vo výške 378,26 €.

Súd k priznaným úkonom právnej služby priznal právnemu zástupcovi odporcu režijný paušál podľa § 16 vyhlášky takto :

- 2 x 7,81 € za priznané úkony v roku 2013
- 4 x 8,39 € za priznané úkony v roku 2015

spolu režijné paušály vo výške 49,18 €.

Za úkony právnej služby vrátane režijného paušálu 427,44 € (378,26 € + 49,18 €)

V prípade uplatnenej náhrady za stratu času podľa § 15 písm. b) a § 17 ods. 1 vyhlášky za cestu z miesta sídla advokáta (Zámocké schody 2/A, Bratislava) do sídla súdu (Mierové námestie 10, Malacky, odporcovi patrí náhrada za cestu na pojednávania dňa 20.04.2015, 03.06.2015, 17.06.2015, v rozsahu 6 začatých polhodín za rok 2015 - 6 x 13,98 €.

spolu náhrada za stratu času 83,88 €.

Ďalej právny zástupca odporcu si uplatnil hotové výdavky - cestovné náklady za použitie osobného motorového vozidla za účelom účasti na pojednávaní (Bratislava - Malacky a späť 42 km 2 x, t.j. 84 km) podľa § 16 vyhlášky 655/2004 Z.z., ktoré súd priznal tak, že vychádzal z priemerných cien pohonných látok v Slovenskej republike uvedených na stránke Štatistického úradu Slovenskej republiky pre dané obdobie, t.j. v nasledovnej štruktúre a výške :

- cestovné za použitie osobného motorového vozidla O., EČ: Z., za účelom účasti na pojednávaní dňa 20.04.2015, 42 km x 2 = 84 km, priemerná spotreba PHM 6,7 l/100 km, paliva benzín 95 N á 1,326 €/l spolu 22,83 €
- cestovné za použitie osobného motorového vozidla O., EČ: Z., za účelom účasti na pojednávaní dňa 03.06.2015, 42 km x 2 = 84 km, priemerná spotreba PHM 6,7 l/100 km, paliva benzín 95 N á 1,359 €/l spolu 23,02 €
- cestovné za použitie osobného motorového vozidla O., EČ: Z., za účelom účasti na pojednávaní dňa 17.06.2015, 42 km x 2 = 84 km, priemerná spotreba PHM 6,7 l/100 km, paliva benzín 95 N á 1,359 €/l spolu 23,02 €

spolu hotové výdavky 68,90 €.

Trovy, ktoré v konaní vznikli odporcom pozostávajú z trov právneho zastúpenia vo výške 580,22 € (378,26 € + 49,18 € + 83,88 € + 68,90 €), ktorých náhradu súd priznal voči navrhovateľovi tak, že navrhovateľ je povinný nahradiť ich odporcovi na účet jeho právneho zástupcu, v súlade s § 149 ods. 1 O.s.p., a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Podľa § 151 ods. 6 O.s.p. o trovách štátu súd rozhodne aj bez návrhu. Súd zároveň uložil neúspešnému navrhovateľovi povinnosť zaplatiť náhradu trov štátu z titulu priznaného a štátom vyplateného tmočného v sume 47,23 € na účet Okresného súdu Malacky.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Bratislave, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali
10. bol odvolacím súdom schválený zmier

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatené (§ 205a O.s.p.), t.j.

1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej

3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,

4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.)

V Malackách, dňa 17. júna 2015
JUDr. Viera Malinowska
s u d k y ň a

Za správnosť vyhotovenia:
Martina Weinrebová